

Περί κολλύβων σε μνημόσυνα και εορτές αγίων

Εν Πάφω τη 24η Νοεμβρίου 2024
του αγίου Πέτρου Αλεξανδρείας
Γραφείο κατά των αιρέσεων

Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μια εσφαλμένη πρακτική στους Ιερούς Ναούς, και έχει να κάνει με την προσκόμιση κολλύβων μέσα σε πλαστικά σκεύη μίας χρήσης. Ως γνωστόν, η συνήθεια αυτή έχει προκύψει κατά το διάστημα του κορονοϊού, ένεκα της φοβίας των πιστών, μήπως μολυνθούν από τα κόλλυβα, όταν αυτά προσφέρονται μέσα από δίσκο. Είναι ανάγκη να ξεκαθαριστούν ορισμένα σημαντικά ζητήματα, που αφορούν πρωτίστως την Ορθόδοξή μας Πίστη.

- Μέσα στον Ιερό Ναό αγιάζονται τα πάντα. Ιδιαίτερα κατά την τέλεση των Αχράντων Μυστηρίων, όλος ο Ναός πλημμυρίζει από την αγιαστική Χάρη και Ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Ακόμα και η σκόνη από το δάπεδο των Ναών είναι αγιασμένη. Έλεγε χαρακτηριστικά ο σύγχρονος άγιος Γαβριήλ ο δια Χριστόν σαλός: «Αν γνωρίζατε πόση ευλογία έρχεται κατά την Θεία Λειτουργία, θα μαζεύατε μέχρι και τη σκόνη από το πάτωμα της Εκκλησίας, για να πλύνετε μ' αυτήν το πρόσωπό σας». Συνεπώς, μέσα στους Ιερούς Ναούς δεν πρέπει να μας διακατέχει κανένας φόβος μόλυνσης από ιούς ή μικρόβια με οποιονδήποτε τρόπο.
- Τα κόλλυβα που προσφέρονται από τους πιστούς εις μνήμην των κεκοιμημένων ή σε εορτή αγίου, από τη στιγμή που θα διαβαστούν, είναι αγιασμένα. Έχουν δεχτεί την αγιαστική ενέργεια του Αγίου Πνεύματος. Είναι αδύνατο να δεχθούμε, ότι αυτά μπορεί να αποτελέσουν αιτία μετάδοσης οποιασδήποτε ασθένειας.
- Μόλις αγιάζονται τα κόλλυβα, πρέπει και να καταναλώνονται. Εάν είναι αδύνατον να καταναλωθούν, τότε μπορούν κατ' οικονομίαν να σκορπίζονται στους αγρούς ή σε θάλασσα δηλαδή σε σημεία όπου δεν θα είναι δυνατόν να πατηθούν από ανθρώπους ή ζώα.

4. Τα πλαστικά σκεύη μίας χρήσης μέσα στα οποία προσφέρονται τα κόλλυβα καταλήγουν πάντοτε στα σκουπίδια. Αυτή η πράξη είναι μεγάλη αμαρτία, αφού τα σκεύη αυτά έχουν διαβαστεί μαζί με τα κόλλυβα και θα έπρεπε κανονικά να καίγονται. Πολλές φορές από απροσεξία παραμένουν υπολείμματα κολλύβων μέσα στο σκεύος και τελικώς πετιούνται στο κάλαθο των αχρήστων!
5. Ο δίσκος με τα κόλλυβα των μνημοσύνων, συμβολίζει τον τάφο του κεκοιμημένου μας. Το σιτάρι συμβολίζει το σώμα του κεκοιμημένου μας. Κι όπως ακριβώς το σιτάρι θα πέσει στην γη και μετά την πάροδο του χρόνου θα φυτρώσει και θα βλαστήσει, έτσι ακριβώς και τα σώματα των κεκοιμημένων μας θα αναστηθούν κατά την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού.
6. Αποτελεί συνήθεια να μη φέρνουμε κόλλυβα στις εορτές του Χριστού, της Παναγίας, των αρχαγγέλων και του προφήτη Ηλία.
7. Κόλλυβα για μνημόσυνα και εορτές γενικώς απαγορεύονται από Σάββατο του Λαζάρου μέχρι Κυριακή του Θωμά.

Λαμβάνοντας υπόψη μας τα παραπάνω, γνωρίζουμε πως ο φόβος μετάδοσης ιών ή μικροβίων από τα κόλλυβα, ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο εντός της εκκλησίας, είναι αδικαιολόγητος και δείχνει μεγάλη απιστία.

Καταλήγοντας, επιστούμε την προσοχή στο χριστεπώνυμο πλήρωμα της ιεράς μας μητροπόλεως, στο εξής να αποφεύγεται αυτή η συνήθεια και αντί αυτού να προσκομίζονται τα κόλλυβα σε δίσκο ή πιάτο ευπρεπισμένο, τιμώντας τις παραδόσεις που παραλάβαμε από τους αγίους Πατέρες και τις αγίες Μητέρες της εκκλησίας μας. Με αυτόν τον τρόπο δείχνουμε έμπρακτα την τιμή και την αγάπη μας για τους κεκοιμημένους μας, για τους οποίους οφείλουμε να προσευχόμαστε και να τελούμε τα μνημόσυνά τους με σεβασμό και ιεροπρέπεια.

Με εν Χριστώ αγάπη
εκ του Γραφείου κατά των αιρέσεων
της Ιεράς Μητροπόλεως Πάφου